

829

234/1

บันทึกการพิจารณาเพื่อการสืบค้นเจตนา湿润 ร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๙๔ มาตรา ๑๙๕ และมาตรา ๒๖๓

คณะกรรมการตรวจพิจารณาบันทึกเจตนา湿润ร่างรัฐธรรมนูญ
เสนอที่ประชุมวันจันทร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

22

23

24

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ	หลักการและเหตุผล
<p>มาตรา ๑๘๔ สมาชิกสภាភ្លេនរាយក្រហមและสมาชิกวุฒิสภาต้อง</p> <p>(๑) ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภាដ้วยอันเป็นผู้บริหารห้องถิน</p> <p>(๒) ไม่รับหรือแทรกแซงหรือก้าว干าการเข้ารับสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเข้าเป็นคู่สัญญา กับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม</p> <p>(๓) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษนอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานปกติ</p> <p>(๔) ไม่กระทำการใด ๆ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม อันเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซงการใช้สิทธิหรือเสรีภาพของหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนโดยมิชอบ</p> <p>มาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภាភ្លេនរាយក្រហមหรือสมาชิกวุฒิสภารับเบี้ยหวัด บำนาญ เงินปีประบำรุงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภាភ្លេនรាយក្រហមหรือสมาชิกวุฒิสภารับหรือดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐสภा สภាភ្លេនរាយក្រហម หรือวุฒิสภา หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดินที่เกี่ยวกับกิจการของสภा หรือกรรมการตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ</p> <p>ให้นำ (๒) และ (๓) มาบังคับใช้แก่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภាភ្លេนរាយក្រហមหรือสมาชิกวุฒิสภា และบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภាភ្លេนรាយក្រហមหรือสมาชิกวุฒิสภานั้นที่ดำเนินการในลักษณะผูกไว้ ผู้ร่วมดำเนินการ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากสมาชิกสภាភ្លេนรាយក្រហមหรือสมาชิกวุฒิสภາให้กระทำการตามมาตรานี้ด้วย</p>	<p>กำหนดข้อห้ามสมาชิกสภាភ្លេនรាយក្រហមหรือสมาชิกวุฒิสภា เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนและป้องกันมิให้แสวงหาประโยชน์ส่วนตน รวมทั้งของผู้อื่น ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากตำแหน่งหน้าที่</p>

ผลสรุปของคณะกรรมการตรวจพิจารณาบันทึกเจตนากรณ์ร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการติดตามและรับรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบที่การประชุมและรายงานการประชุม
เสนอที่ประชุมวันจันทร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

เจตนากรม (ข้อเสนอ: คำอธิบาย/คำอธิบายประกอบ/arrantee/เหตุผล)

(๑) บทบัญญัติลักษณะนี้โดยมีมาก่อนในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ โดยกำหนดไว้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ รัฐหรือการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบระหว่างปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาพัฒนาราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา รวมถึงคู่สมรส บุตร และบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสและบุตรที่ดำเนินการในลักษณะผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการ หรือผู้ได้รับมอบหมายให้กระทำการ

(๒) มาตรา ๑๘๔ (๑) เพื่อให้เป็นข้อห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ในหน่วยราชการ หน่วยงาน ของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาพัฒนาราษฎรท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๓) มาตรา ๑๘๔ (๒) เพื่อเป็นการป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์ระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับ ประโยชน์สาธารณะในขณะที่เป็นสมาชิกสภาพัฒนาราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่เป็น สมาชิกสภาพัฒนาราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา จะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์

หมายเหตุ : ในเรื่องการถือหุ้น ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีเจตนากรมว่าในขณะดำรงตำแหน่งทาง การเมืองจะถือหุ้นไม่ได้ อย่างไรก็ต้องในเรื่องนี้ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยที่ ๑๒-๑๔/๒๕๕๓ ว่า การกระทำ อันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๒๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๔) และวรรคสาม ประกอบมาตรา ๔๙ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงไม่รวมถึงการถือหุ้นที่มีมาก่อนวันเลือกตั้งหรือวันที่คณะกรรมการ การเลือกตั้งประกาศผลการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา

(๔) มาตรา ๑๘๔ (๓) เพื่อเป็นข้อห้ามในการใช้อำนาจหน้าที่ของตนเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์ ทั้งนี้ เพื่อต้องการให้สมาชิกสภาพัฒนาราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ในฐานะที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติปฏิบัติหน้าที่อย่างมี ประสิทธิภาพและมีความเป็นกลาง โดยปราศจากการแทรกแซงทางการเมืองอย่างแท้จริง การรับเงิน หรือประโยชน์ใดๆ สามารถรับได้ตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้

(๕) มาตรา ๑๘๔ (๔) เพื่อเป็นข้อห้ามสมาชิกสภาพัฒนาราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ในการ แทรกแซงกลไกการทำงานหน้าที่ของหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชน ทั้งนี้เพื่อไม่ให้การทำงานหน้าที่ของหนังสือพิมพ์และ สื่อมวลชนตกเป็นเครื่องมือหรือการแสวงหาผลประโยชน์ทางการเมืองของสมาชิกสภาพัฒนาราษฎรหรือสมาชิก วุฒิสภา

(๖) วรรคสอง เป็นการบัญญัติยกเว้นไม่ให้ใช้บังคับกับกรณีที่สมาชิกสภาพัฒนาราษฎรหรือสมาชิก วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติงานในฐานะสมาชิกสภาพัฒนาราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งเป็นกลไกใน การช่วยเหลือกิจการของสภาพัฒนาราษฎรและวุฒิสภา

(๗) วรรณสาม เป็นการบัญญัติเพื่อขยายความให้นำเรื่องการขัดกันแห่งผลประโยชน์มาใช้บังคับถึงคู่สมรส บุตร และบุคคลอื่นที่ได้รับมอบหมายจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาในระหว่างที่บุคคลดังกล่าวดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาด้วย

ผลสรุปของคณะกรรมการพิจารณาบันทึกเจตนากรณ์ร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบที่การประชุมและรายงานการประชุม
เสนอที่ประชุมวันจันทร์ที่ ๑๙ ชันนาคม ๒๕๕๘

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ	หลักการและเหตุผล
<p>มาตรา ๑๘๕ สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ต้องไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาระทำการใด ๆ อันมีลักษณะที่เป็นการก้าวข้ามหรือแพร่เชงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าโดยทางตรง หรือทางอ้อม ในเรื่องดังต่อไปนี้</p>	<p>เพื่อป้องกันมิให้ใช้ตำแหน่ง สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรและ สมาชิกวุฒิสภานำเข้าไปก้าวข้าม แพร่เชงระบบราชการในเรื่อง เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการประจำ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การเข้าไปมี ส่วนร่วมในการใช้เงินงบประมาณ หรือโครงการใด ๆ ของหน่วยงาน ของรัฐ รวมถึงการบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง เลื่อน เงินเดือนหรือการให้พ้นจากตำแหน่งของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือ เงินเดือนประจำและมิใช่ข้าราชการการเมือง พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วย ราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น</p>
<p>(๑) การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของ ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น</p> <p>(๒) กระทำการในลักษณะที่ทำให้ตนมีส่วนร่วมในการใช้ จ่ายเงินงบประมาณหรือให้ความเห็นชอบในการจัดทำโครงการใด ๆ ของ หน่วยงานของรัฐ เว้นแต่เป็นการดำเนินการในกิจการของรัฐสภา</p>	<p>เพื่อป้องกันมิให้ใช้ตำแหน่ง สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรและ สมาชิกวุฒิสภานำเข้าไปก้าวข้าม แพร่เชงระบบราชการในเรื่อง เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการประจำ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การเข้าไปมี ส่วนร่วมในการใช้เงินงบประมาณ หรือโครงการใด ๆ ของหน่วยงาน ของรัฐ รวมถึงการบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง เลื่อน เงินเดือนหรือการให้พ้นจากตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อ ผลประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าโดย ทางตรงหรือทางอ้อม</p>
<p>(๓) การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง เลื่อน เงินเดือนหรือการให้พ้นจากตำแหน่งของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือ เงินเดือนประจำและมิใช่ข้าราชการการเมือง พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วย ราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการ ส่วนท้องถิ่น</p>	

เจตนาرمณ์ (ข้อเสนอ: คำอธิบาย/คำอธิบายประกอบ/อրรถอธิบาย/เหตุผล)

(๑) บทบัญญัติลักษณะนี้เคยมีในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๘๐ โดยกำหนดขึ้นเพื่อป้องกันมิให้สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรหรือ สมาชิกวุฒิสภาก้าวข้ามหรือแพร่เชงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๒) มาตรา ๑๘๕ เป็นการบัญญัติข้อห้ามมิให้ใช้ตำแหน่งสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภานำเข้าไปก้าวข้าม แพร่เชงระบบราชการในเรื่อง เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการประจำของเจ้าหน้าที่ ของรัฐ (ข้อเสนอ : และ/หรือ) การเข้าไปมีส่วนร่วมในการใช้เงินงบประมาณหรือโครงการใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ เพื่อผลประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคราษฎรเมือง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๓) ผลประโยชน์โดยตรง หมายถึง การแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเอง ส่วนผลประโยชน์โดยอ้อม หมายถึง การแสวงหาผลประโยชน์โดยให้บุคคลอื่นทำไม่ว่าจะเป็นผู้ใด เช่น คู่สมรส บุตร เป็นต้น

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ	หลักการและเหตุผล
<p>มาตรา ๒๖๓ ในระหว่างที่ยังไม่มีสภาพัฒนราษฎรและ วุฒิสภาพาตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ยังคงทำหน้าที่ รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาพาต่อไป และให้สมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ทำหน้าที่ เป็นสมาชิกสภาพัฒนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ตามลำดับ ตามบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญนี้ และให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติสั่นสุดลงในวันก่อนวันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายในห้องการ เลือกตั้งทั่วไปที่จัดขึ้นตามรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นอกจากจะต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับ^{ชั่วคราว}) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แล้ว ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม^{รวมทั้งเหตุแห่งการสั่นสุดสมาชิกภาพตามที่บัญญัติไว้สำหรับ} สมาชิกสภาพัฒนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาพาตามรัฐธรรมนูญนี้ ดังต่อไปนี้ ด้วย</p> <p>(๑) มาตรา ๙๘ ยกเว้น (๓) (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕)</p> <p>(๒) มาตรา ๑๐๑ ยกเว้น</p> <p>(ก) กรณีตาม (๖) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรา ๙๘ ยกเว้น (๓) (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕)</p> <p>(ข) กรณีตาม (๗) เฉพาะในกรณีที่สมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจตาม กฎหมายหรือคำสั่งที่ขอบด้วยกฎหมาย และในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรา ๑๘๔ (๓)</p> <p>(๓) มาตรา ๑๐๔ ยกเว้น ก. คุณสมบัติตาม (๓) และ (๔) และ ข. ลักษณะต้องห้ามตาม (๑) (๑๒) และ (๗) แต่เฉพาะกรณีตาม (๑) นั้น ไม่</p>	<p>กำหนดให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่ต่อไปในระหว่างที่ยังไม่มี สภาพัฒนราษฎรและวุฒิสภาพาตาม รัฐธรรมนูญจนกว่าจะเรียกประชุม^{รัฐสภาครั้งแรกภายในห้องการ} เลือกตั้งทั่วไป</p> <p>กำหนดคุณสมบัติและลักษณะ ต้องห้ามของสมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ โดยให้นำบทบัญญัติใน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติและ ลักษณะต้องห้ามของ สมาชิกสภาพัฒนราษฎรและ สมาชิกวุฒิสภาพาตามที่บังคับกับ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วย^{โดยมีข้อยกเว้นบางประการเพื่อให้} สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่^{สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่} ต่อไป</p>

ผลสรุปของคณะกรรมการตรวจพิจารณาบันทึกเจตนากรณ์ร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการติดตามและรับรวมความคิดเห็น
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการพิจารณาบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม

เสนอที่ประชุมวันจันทร์ที่ ๑๙ ชันษาคม ๒๕๕๘

รวมส่วนที่เกี่ยวกับมาตรา ๙๔ (๓) และ (๑๕)

มิให้นำมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การดำเนินการตามมาตรา ๙๔ ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

บทบัญญัติแห่งกฎหมายได้ห้ามมิให้บุคคลดำเนินการตามมาตรา ๒๖๔ ของเมือง มิให้นำมาใช้บังคับแก่การดำเนินการตามมาตรา ๒๖๔ ข้าราชการการเมืองที่ตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๖๔ หรือเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมฯ ตามมาตรา ๒๖๕ หรือสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามมาตรานี้

ในระหว่างที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติกำหนดให้รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามวรรคหนึ่ง ให้อำนาจของประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมาย เป็นอำนาจของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในระหว่างที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติกำหนดให้ตามวรรคหนึ่ง หากมีตำแหน่งว่างลง หัวหน้าคณะกรรมการส่งเสริมฯ จะนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคสอง เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติแทนก็ได้

เมื่อมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ให้รัฐธรรมนูญนี้ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๗ แล้วแต่จะได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติใหม่ได้

เจตนาرمณ์ (ข้อเสนอ: คำอธิบาย/คำอธิบายประกอบ/บรรยาย/เหตุผล)

(๑) วรรคหนึ่ง มีเจตนาرمณ์เพื่อกำหนดให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติกำหนดให้ต่อไปในระหว่างที่ยังไม่มีสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ เพื่อความต่อเนื่องในการกำหนดให้สภานิติบัญญัติของประเทศไทยและให้สามารถเริ่มดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้เท่าที่จำเป็นในวาระเริ่มแรก

(๒) วรรคสอง มีเจตนาرمณ์เพื่อกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยให้นำบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามาใช้บังคับกับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตัวอย่าง ดังนี้

ผลสรุปของคณะกรรมการตรวจพิจารณาบันทึกเจตนาرمณ์ร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็น

เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการพิจารณาบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม

เสนอที่ประชุมวันจันทร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๗

(๒.๑) วรรคสอง (๑) หมายถึง ลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๙๘ โดยยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้

- เรื่องการเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใดๆ
- เรื่องการเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำจากข้าราชการ การเมือง การเป็นสมาชิกสภาพห้องถินหรือผู้บริหารห้องถิน

- การเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสิ้นสุดลงยังไม่เกินสองปี การเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

อย่างไรก็ได้ ได้บัญญัติหลักการยกเว้นให้สมาชิกสภาพนิติบัญญัติแห่งชาติสามารถดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งไม่ใช้ในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย แต่เป็นการดำรงตำแหน่งในฐานะส่วนตัว เช่น การดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการคุณวีก้า เป็นต้น

(๒.๒) วรรคสอง (๒) (ก) หมายถึง เรื่องสมาชิกภาพของสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้

- เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ (มาตรา ๙๘ (๓))
- เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำจากข้าราชการการเมือง (มาตรา ๙๘ (๑๒))

- เป็นสมาชิกสภาพห้องถินหรือผู้บริหารห้องถิน (มาตรา ๙๘ (๑๓))
- เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลงยังไม่เกินสองปี (มาตรา ๙๘ (๑๔))

- เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ (มาตรา ๙๘ (๑๕))

(๒.๓) วรรคสอง (๒) (ข) หมายถึง กรณีที่เป็นการกระทำอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๙๔ หรือ มาตรา ๑๙๕ โดยยกเว้นให้เฉพาะในกรณีที่สมาชิกนิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ ตามกฎหมายหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย และในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรา ๑๙๕ (๑) ที่จะต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาพห้องถินหรือผู้บริหารห้องถิน

(๒.๔) วรรคสอง (๓) หมายถึง กรณีตามมาตรา ๑๐๙ เรื่องคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของสมาชิกวุฒิสภาพตามซึ่งยกเว้นในกรณีดังต่อไปนี้

- คุณสมบัติที่เกี่ยวกับ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือทำงานในด้านที่สมควรไม่น้อยกว่าสิบปี หรือเป็นผู้มีลักษณะตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา (มาตรา ๑๐๘ ก. (๓))

- เกิด มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ทำงาน หรือมีความเกี่ยวพันกับพื้นที่ที่สมัคร ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา (มาตรา ๑๐๘ ก. (๔))

- เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) หรือ (๑๔) (มาจากมาตรา ๑๐๘ ข. (๑))

- เป็นข้าราชการ (มาจากมาตรา ๑๐๘ ข. (๒))

- เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก (มาจากมาตรา ๑๐๘ ข. (๓))

(๓) วรรคสามถึงวรรคหก มีเจตนา�ั่นเพื่อเป็นหลักการให้สมาชิกสภานิตบัญญัติแห่งชาติที่มีคุณสมบัติตามวรรคสองสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

(๔) วรรคเจ็ด มีเจตนามั่นเพื่อห้ามมิให้สมาชิกสภานิตบัญญัติแห่งชาติที่พ้นจากตำแหน่งตามความในวรรคนี้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือลงสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาเว้นแต่จะพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภานิตบัญญัติแห่งชาติภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม และทำให้ไม่เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในการลงสมัครรับเลือกตั้ง